

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . 4 kor. — fil.
Fél évre . . . . 2 " — "
Községeknek . . 1 " 24 "
Egyes szám ára 8 fil.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörészarnokasszomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 10 fil;
többszörinél 8 fil.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 60 fil.
„Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fil.
Hirdetések és előfizetések helyben akadémiai hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelk, Schateck H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Olvasóinkhoz.

— **A Debreczen-Nagyváradai Értesítő** az ország legrégebbi magyar lapja. Ötvennyolc év óta látja el olvasóit hétről-hétre s bár azóta mióta ő először megjelent, nagy időköz telt el s egész új hirlapirodalom keletkezett mellette, ma is szerényen bár, de nemes hivatással lobogtatja a zászlót, melyre a haladás jelisége van felírva.

A „Debreczen-Nagyváradai Értesítő” ezenkívül a legolcsóbb lapok egyike, hiszen egész évi előfizetési ára csupán négy korona, mely összegért adunk egy hetenként pontosan megjelenő lapot, mely a hét eseményeit foglalja össze s hűtükre kíván lenni Debreczen városá és vidékének.

A lap szellemi nivójáért a szerkesztőség, a pontos megjelenésért pedig a kiadóhivatal szavatol.

Kérjük a hátralékosokat az előfizetési összeg beküldésére, valamint a közönséget lapunk pártolására.

A „Debreczen-Nagyváradai Értesítő” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az agrárizmus és a gabona-uzsora.

A ki az agráriusok működését figyelemmel kíséri, évek óta látja, hogy népboldogító eszméktől terhes; de azt megszűlni nem képes, vagy ha is; az többnyire *torzszültt*; ennek oka, az, hogy az agráriusok csak addig népboldogítók, amíg érdekük kívánja, p. . . igen szívesen keresztül vinné azt, hogy a buzának ára 15 frt legyen, ha mindjárt a szegény ember gyomra rovására is; de törvény útján kívánna szabályozni, hogy az ipar és kereskedelmi cikkeknek milyen magas, jobban mondva milyen alacsony legyen az ára. Ellensége, halálos ellensége minden életfentartási ösztönből keletkezett szövetkezetnek, de ő folyton

szövetkezik. Üldöz, lehetőleg keményen minden, habár csak képzelt ellenséget, arra nem gondol, hogy az ellenség ellen használt fegyvere hátra fele is elsülhet, a mint el is sült, két hangzatos címmel ellátott hajszában, az örlési forgalom és a gabona-uzsoraiban.

Évek hosszú során át füt-fát magozgattak, hogy a vámkülföldi gabnának behozatalát megtiltsák, avagy lehetetlenné tegyék; és aki nekik azt magyarázta, hogy magas állásu, bármily hozzáférhetetlen egyén, azt ök meggyanusították. Legnagyobb közgazdasági ellenségünk, az általuk annyit szidott osztrákkal egyetértve azt kerestül is vitték, ezeknek nagy hasznára, nekünk megmérhetetlen kárunkra. Mert tessék elhinni, hogy nekünk abból nagy kárunk van és azt a fő agrarikus urak már be is látták és sirnak, keservesen sirnak, de ott a hol senki sem látja őket, mert ök férfiak, büszke férfiak, öket ne lássa senki sirni.

Eddig ugyanis a kikészítés végett vám visszatérítés mellett behurczolt román és szerb búza tette lehetővé, hogy a belföldi buzának itt-ott türethető ára is volt, mivel a bpesti nagymalmok az olcsó külföldi búzát, a mi kitünő, de aránylag drágább buzánkkal keverve örölték, és ez átlagos olcsóbb árt eredményezve, tette lehetővé, hogy a tengeren túl is piacot kapott a magyar liszt. Mintán ez már nem lehetséges, az export is megszűnt, ezzel együtt megszűnt a magyar buza kereslete, a mi egyenlő az áreséssel. Itt tehát a fegyver hátrafele sült el. És most jön a legszörnyebb a gabona-uzsora:

Ezen rémet, daczára annak, hogy mindig megvolt, csak 2 évvel ezelőtt fedezték fel, az agráriusok, és azoknak vezerei; indokolatlan, erőszakos és igazságtalan hajszájukkal, a gabonakereskedelem ellen.

Eddig ugyan is állandó volt az a gyakorlat, hogy a gabona kereskedők előre megvették a gazda termelését Ki fizették a megalkudott árban, mert hisz alku tárgyát képezte és az eladó gazda megvolt vele elégedve, mert az előre kifizetett pénzzel gazdaságán eszközölni tudta a szükséges beruházásokat. Nem kellett a drága takarékpénztári kölcsönért fűhöz-fához szaladnia, hanem becsületes alkuban, mely mindkét félén állott, előre megkapta a pénzt.

És kiadott el előre gabonát? Eladott a kisgazda, mikor 20—30 frtra volt szüksége 4—5 mázsa búzát, mondjuk a piaci áron 1 frttal olcsóbban; ez nem tette őt tönkre, mert szükségletét készpénzzel zsebében fedezte, amit anélkül jóval drágábban tehetett volna, vagy nem is tehetett volna, mert hitelbe nem kapott volna.

Eladott a nagy birtokos vagy fenti okból, vagy az okból, mert elfogadható árt kapott, és számot vetve magával évi fáradozásának, vagyonyának megfelelő eredményét látva.

Megtörtént aztán, hogy az előre eladott gabona szállítása idején, a napi ár magasabb volt, mint a vétel idején, a gabonakereskedő tehát nyert. De megtörtént az is, hogy a gabona napi ára, annak szállításakor alacsonyabb volt mint megvételkor s akkor a kereskedő veszített. (?) Megyénkben több nagybirtokost, mágnást tudnánk megnevezni, ki a mult évben is előre eladta termését, és szállításkor a napi ár 2 frttal is alább volt az eladási árnál. Évekig senki ezen nem akadt fenn. Míg nem 2 évvel ezelőtt rosz termés következtében a buza ára 6 frtről 12 frtra emelkedett. Ekkor az agráriusoknak azonnal eszükbe jutott, hogy ez uzsora.

Százával indították meg a gabonakereskedők ellen uzsora czimén a pereket. És elfelejtették, hogy az a gabonakereskedő, mikor előre megveszi a termést, koczkáztat. Mert ép

úgy megeshetik, hogy a gabona árak az átvétel idejéig esnek, mint a hogy emelkedhetnek.

Tényleg azonban nem vesztett a gabonakereskedő azért, mert legtöbb esetben, mihelyt a vételt megkötötte, ugyancsak rögtön eladta, a kiskereskedő a nagykereskedőnek, ez pedig a külföldre. Nyert tehát a kereskedő és nem vesztett a gazda. De mit látunk? azt, hogy a felbiztatás folytán beperelnek egy péket, mert három esetben saját mestersége buzát mert venni előre és a bíróság vád alá helyezi ezért De mi történt volna, ha véletlenül ez évben kitünő termés van és a buza ára esik?

Hisz ha ez lehetséges, akkor ma-holnap a virstlist, ki nyáron meg vesz a gazdatól egy falka sertést, télen suly szerint átveendő és fizetendő előre kialakított árban, és ha talán azért, mert a sertés időközben kidöglött és ennek ára felmegy, az eladó öt uzsora perbe fogja vonni.

Avagy az aszalt szilvát termelő bosnyák (mely áru ép oly tözsdei árucikk, mint a buza) ki rendszerint tözsdén adja el előre produktumát, ha szilvája kevesebb terem, mint a mennyit várt és ez megráglul, uzsoraperbe foghatja vevőjét, mert időközben felment az ára a szilvának; avagy azon a czimen, hogy mikor eladta az árut, meg volt szorulva pénz dolgában.

Mert hisz ez történt a legközelebb mult időben nálunk, felbiztatták a gazdát, hogy az eladott gabonát, mert időközben felment az ára ne szállítsa, mert uzsora-üzletet kötöttek vele.

Ezzel szemben a gabonakereskedők nem tehetnek egyebet, minthogy beszüntették a gabona-elővételt. Ez természetes kényszerítő szükség volt.

Mert egy tisztességes gabona kereskedő sem teheti ki magát annak, hogy nevét, mint uzsorását a nyilvánosság előtt meghurczolják.

T A R Ó Z A.

Üzenet a sírba.

Az égben is hiszed: az élet mily rövid?
Látad: mily végtelen, ha lelkünk megtörik.
Ezer sebet ejtve repül a pillanat
És a szív meghasad egy perzenés alatt;
A szív! éltünk egén e vándor csillagunk,
Mely nélkül fényben is csak koldusok vagyunk.
Oh lány! a szíved hát miért adad nekem,
Ha boldogságomat sírödben keresem?!

Elküldjem e hozzád borongó lelkemet,
Hogy csöndes sírödben együtt sirjak veled!
Oh, csak sirni tudnék, . . . de nem lehet nekem:
Minden fájdalommat köny nélkül szenvedem.
A mennyi halottam eddig eltemettem:
Mind megsiratatlan nyugszik a szivemben. . .
Nagyobb a bánat így és több a szenvedés,
De értök szenvedek s ez értök mind kevés.

De néma fájdalom ne bántson holtakat!
Érzőbb sziv porladoz a gyászos hant alatt
S jobban siratja lenn az éltöt a halott,
Kit bucsuzatlanul a földön itt hagyott;
Bus, méla éjeken fölsír a szelleme:
„Itt is szeretlek én s felelj: szeretsz-e te?” . . .
A másik megremeg és fáj ez enyhe vád,
Aztán felelji hajh! a porló ideált . . .

Hazug éltet nyerünk egy vesztett édenért.
Hány sziv csalódott már, pedig szöpet remélt
Mégis, vérszó lelke nem lesz boldogtalan:
Enyém síröd, leány, s ahány virága van:

Koszoruba kötve, emlékül ölteszem:
Virágért virág lesz az én szerelmesem,
S övvel takarják be szivem ha meghalok:
Oh, mert szivedből nőtt az, porló szép halott!!
Oláh György.

Szerzetesek.

Irta: **Gál Zoltán.**

Kilenczet ütött az óra. A pálosok sajlódi kolostorában misére hívott a vecsernye hangja. A szük czellák ajtajai megnyiltak s ajtatosau lépdelték elő a szerzetesek; faczipóik kongása visbangzott a hosszú folyosón.

Elöl ment a perjel; magas, martialis alak, nyilt homlokkal, mely elárulja az erélyes férfit; utána a guardián, alacsony piros arczu pap, szeméből jóság, derült életbölcsesség sugárzik ki. Azután hosszú sorban a felszentelt papok, majd ezek után a két noviczius. Mindnyájuk arcza komoly, szinte visszariaszt vallásos ridegségével.

Csendes mise volt először, a szokott esteli imával kapcsolatban. Végeztével felállott a perjel s érczes hangon mondá:

„Istennek beláthatatlan, bölcs akarata elszólitotta közülünk tegnap egy társunkat. Tanjátok, jámbor ember volt, nem vétett senkinek; de hát mi tökéletlen emberi szemekkel nem tudunk felkemelkedni Isten magas céljaihoz: el kellett neki költözni. Bizonyára nemes, jó emberre volt szüksége az Urnak, azért szólitotta őt el. Azt is tudjátok, hogy rendszabályaink értelmében két nap alatt be kell töltenünk az elhunyt helyét. Reggel tehát, kis nevelést, melyet nélkülük sajnosan kellene nélkülözni. Csendben folyt le négy hosszú esztendő.

jünkössze s válasszuk meg a novicziusok közül utódját. Isten veletak, testvéreim az Urban!”

Csendesen vonultak czelláikba a barátok s egy óra mulva kihalt volna, oly csendes volt az egész kolostor. . . .

Reggel temették fráter Villibaldust. A perjel imádkozik. Circumdederunt. Azután leeresztik a koporsót. Requiescat in pace. Mindegyikük dob egy-egy hantot a koporsóra, melyre az tompán megkong. Vége a szertartásnak.

Egymásután megy le a tizenkét pap a refektóriumba; nem ebédelni, de tanácskozni. Két noviczius közül kell választani. Kitöltötték a próbaévet, mindketten erkölcsösen viselték magukat. Nehéz a választás, a szavazatok száma megoszlik. Ekkor a guardián azt javasolja, hogy azt szenteljék fel, kit szenvedései, a sorscsapások leginkább érdemesítenek arra. Ajánlatát elfogadják s a perjel behívja a fiatalabbik novicziust, az bejön, tudatják vele a megválasztás feltételeit. Az ifju fejet hajt s komolyan kezd beszélni:

„Sólyom Kálmánnak hívnak, szüleim jómodu birtokosok voltak. Apám derék, jó szívu, de gyenge erélytelen ember volt. Anyámat öt éves koromban vesztettem el, épen akkor, midőn legtöbb szükségem lett volna reá. Apám nem nősült másodszor; azon férfiak közül való volt, kik ha egyszer szerettek, nem felejtik azt el soha. De kis gyermek volt a háznál; jó szíve irtóztott attól, hogy engem idegenek gondjaira bizzon, elhívta hát magához egy unokatestvéret, ki valami hivatalnoknak volt az özevegye. Derék, jó asszony volt, legalább annak látszott eleinte. Jó gondot viselt rám; ő adott egy különzöm. Csendben folyt le négy hosszú esztendő.

Valami megmagyarázhatatlan fájdalmas vonást véltem ezalatt mindig felfedezni némém arczán. É sejtelmemet csak fokozta az, hogy gyakran hallottam, a mint sokszor órák hosszág beszéget apámmal, kéri, könyörög előtte; azt is láttam, hogy apám hajthatatlan marad s némém mindig kisírt szemekkel távozik. Egy reggel nagy zajra ébredtem fel; rögtön szaladtam apám szobájába, ott láttam némémét elerülve, homlokából patakzott a vér: apám ott könnyez felette.

Később tudtam meg az egész dolog okát. Nagy némém első férje halála után beleszeretett egy fiatal emberbe, ki azonban nem volt képes neki szerelméért biztos életmódot kínálni, bár ő is szerette az asszonyt. Ekkor kapta apámtól a levelet, hogy jöjjön hozzánk. Eljött. Annyi hosszú idő alatt sem aludt ki benne a szerelem lángja; folyton ostromolta apámat, hogy alkalmazza kedvesét gazdaságában; apám vonakodott, némém fenyegetőzött s végre is hajtotta azt: meglötte magát. Önfeláldozó ápolás megmentette a földi életnek; felgyógyult sebeiből, de nem szerelméből. Apám újabb bajtól félve megengedte, hogy odaköltözzék kedvese: de e naptól fogva tapasztaltam, hogy undort érez velük együtt az egész emberiség ellen; alig érintkezett velük, különösen mikor azok pótolni akarván a hosszú távollét alatt elmulasztottakat, mindig mélyebben merültek bele a szerelemhajszolásba. Ez udorá kergette apámat a haláiba is. Halálos ágyán lelkükre kötött engem s örökre lehunytá szemeit. Ekkor már tizenkilenc éves voltam. Apám minden vagyonát én örököltem, de nemigen élveztem azt. Folyton apám naplóját olvagattam; szorgalmasan vezette szegény, különösen élete utolsó napjaiban. Megtanultam e napl leveleiből gyü-

Kardos László

Kossuth-utczai első rendű nagykereskedése a legjobb bevásárlási hely, mivel csakis a legjobb minőségű áru szolgáltatik és a mi bizonyítja az olcsó árt **határozott áron**. Főbb cikkek a következők: valódi czérna vásznak, Rumburgi Kreas gyölesok, Kardos-vászon, havasi gyöles vagy csikos vászon, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, paplanok, szőnyegek, függönyök. 12—50.

Ennek a tartózkodásnak végzetes következményei lehetnek. Mert feltéve az esetet, hogy az idén jó termés lesz, sok lesz a gabona de miután a kereskedő előre nem vesz, előre el sem adhat, aratás után megtörténhet ismét az a szomorú eset, hogy a gabona árak leszálnak öt-hat forintra.

Igy sült tehát e téren is el az agráriusok fegyvere hátrafele.

Az agráriusok ezt már belátják és egyet fordítanak a köpönyegen és azzal gyanúsítják a gabona kereskedőket lapjaikban, hogy azért olesó a buza, mert a kereskedők dacból, az uzsora pereket megtorlandó, bojkottálják a buzát.

Nos ha ez nem rossz akarat, akkor nem egyéb higvelejtésnél.

Egyben azonban igazuk van az agráriusoknak és ebben minden tisztességes kereskedő is támogatni fogja őket; a börzét meg kell rendszabályozni és vissza kell adni eredeti rendeltetésének, hogy az ne monakoi játékbarlang legyen, hol mint a budapesti börzén, főpapok, mágnások, katonatisztek és asszonyok szerencséjüket próbálják ki.

A börzén csak arra hivatott egyének köthessenek üzletet, de csak kész áruban szállítandó cikkekben; vegyenek részt ott az arra hivatott gazdák is és ez esetben bizony tudjuk, hogy az agrárius meg fogja érteni a merkantilistát és karöltve fognak dolgozni a haza boldogításán.

S. M.

KRÓNKA.

— A hét eseményei. —

A kis püspöknek úgy látszik nem volt tulságos nagy sikere, abból ítélve, hogy a műsort ez ideig nem igyekszik úgy tarkítani a neve, mint pl. a Sulamithé. Ámbár hiszen én személyes tapasztalataim alapján egy esetről beszélhetek, a mely azt bizonyítja, hogy bizonyos körökben nagy rokonszenvvel fogadták.

Reggeli három órakor baktatunk hazafelé. Szembe jön velünk egy kompánia, persze, lumpkompánia. Ki más jár az utcán reggeli háromkor? Vidám kacagástól zeng az utca. Mi is kacagunk, de ők tulbarsogtak, s a vidám kacagásból néha egy-egy hang kihallatszott:

— A kis püs-pök. Hahaha!

Vendégünk volt a minap. Kólyról. Pál András gazdura, a kis lányával Marival. Nekünk is van egy kislányunk Miczike s a két gyermek többek közt elkezdett versenyezni, ki tud jobban számolni.

Persze Miczike jobban tudott. Hisz ő már második osztály, de Mari csak első.

A gazdura csak hallgatta egy darabig, utoljára bosszankodni kezd.

— Ej kis lányom, hássen tudsz te számolni. Tudod tanítottalak. Mennyi 4+5?

lőlni én is mindent, a mi nem szent, mindent, a mi nem becsületes. Meggyűlöltem rokonaimat is. Kolduló barátok járnak be gyakran kastélyunkba; láttam, mily szegények és mégis mily gazdagok; lelkiileg, Megirigyeltem sorsukat. Még aznap éjjel megérlelődött bennem az elhatározás, hogy szerzetes leszek. Harmadnap hiradás nélkül, egy szál ruhát hozva csak magammal, eljöttem hazulról s tegnap volt egy éve, hogy itt vagyok.

„Abeát, „mondá a perjel „jőjön be a másik.”

Bejött. Arcza elárulta a sok szenvedést. Mikor a perjel felszólította, hogy mondja el életörtét, mintha kínos rángatózás vonult volna át arcán. De mindez csak pillanatig tartott; rögtön azután lassan, nyugodtan kezdett beszélni:

„Rövid az egész, pár szóval elmondhatom.

Anyám bűnös viszonyt folytatott egy gróffal; e szerelem gyümölcse vagyok én. Apám elkergette s megátkozta anyámat. Sivár volt gyermekkorom. rideg ifjúságom; különösen attól kezdve, mikor megtudtam születésem titkát. Nyolcz éve hordozom bensőmben e titok mérgét; nyolcz éve gyöttröm magamat azzal, hogy nincs helyem a becsületes emberek között. Egyedül a hit vigasztalhatott meg; ide jöttem hát s nyugodtan folynak napjaim. Örömet maradok novicius; még talán jobb lesz így: felelőség nélkül, egyedül a hit magasztos eszméivel eltelve könnyebben felejték.”

„Mindketten szenvedetek eleget” mondá a perjel; Istenbe vetett bizalommal igyekeztek mindketten gyógyulást keresni. Felszentelünk mindketőtök; ha ily földi szolgáló lesznek az Úrnak, soha nem vész ki a vallás szent értelme e világon.”

... Boldog hely, hol a szerelem s gyönyörök

nem ütöttek félszket.

— Kilencz?
— Hát 3+6?
— Kilencz?
— Hát 7+2?
— Kilencz?
Hát ha tizenötből elveszek hatot?
— Kilencz.
— Na ugy é?

A lóvonaton van egy kocsis, egy kalauz és egy ellenőr. Hárman lesik jön-e valaki a ki fel akar na ülni. A kocsis megsemmel egy urat s megállítja a „vonatot.” A kalauz rohan, felsegíti, jegyet ad. Az ellenőr siet ellenőrizni, s eltépi a jegyet, a mit még alig látott a tulajdonos.

S a napról-napra így megyen, azzal a változottsággal hogy néha a kocsis, ha rosszkedvű, elhajtja az orrod elől a szekerét. A kalauz mérgesen rivall rád: „jegyet váltani!” s az ellenőr dühösen mozdul: „hol a jegy?”

Boldog világ!

Nincsen kellemesebb érzés, mintha az ember dolgozik és kellemesen tele van a tárczája. S nincsen kellemetlenebb, mintha dolgozik szakadásig és megis kellemetlenül üres. De legkellemesebb az-tán természetesen az, hogyha nem dolgozik és mégis tele van.

Hogy ezt minél több ember minél könnyebben elérhesse, arról gondoskodtak a lutritársaságok.

Óh irigység! a ki a kis lutrit megszüntetted! S óh irigység, aki a profeszorokba költöztél és azok nem engedik meg a diákoknak, óh a kis diákoknak, hogy ők is kurizáljanak annak a kanszal istenasszonyának.

No de elvégre is a titkos randevak a legkellemesebbek még ha III—IV. gim. is az ember s minő biztos forrásból értesülünk a mult héten egy részvénytársaság alakult, mely a sorsolás nemes eszméjét írta fel zászlajára egy lét 1—2—3 kr.

VIDÉKI HIREK.

— **Pénzhamisító család.** Bánffy-Hunyadról írja levelezőnk: Kis István ketesdi lakos Egeresen a vasuti állomásnál jegyet váltva, három darab hamis huszfilérel akart fizetni. Az egresi csendőrök letartóztatták s bazakisérték Ketesdét, hogy a lakásán házkutatást tartsanak. — Találták is nála nagy mennyiségű hamisított pénzt s a pénzkészítő eszközöket is megtalálták. A hamis pénzeket Kis István fia, Kis Lőrincz készítette, akit az apjával együtt őrizet alá tettek s Bánffy-Hunyadra kísérték. Apa és fia beismerte a bűncselekményt a vizsgálóbíró mindkettőt vizsgálati fogságba helyezte.

— **Véres boszu.** A háromszék megyei Nagy Ajtán véres boszut ált egy székeles ember egy másik székeles, aki miatt sokáig ült vizsgálati fogságban. Mint tudósítónk írja, Málnási József a mult nyáron eladott egy ökröt négyszáz koronáért. Vásár után a szokásos áldomásnál lerészegedett és elaludt s mikor fölébredt, pénzét nem találta. Vele együtt mulatott Nagy Ferencz István s öt gyanúsított a pénz eltűntetésével. Nagy Ferencz István vizsgálati fogságba helyezték, de fél év múlva bizonyíték híján fölmentették és hazabocsátották. Az elkéseregett ember az utcán megtámadta Málnásit és az emberek szeme láttára leszurta. Haldokolva vitték a lakására. A merénylőt még nem tudták letartóztatni.

— **Gyilkosság az országúton.** Vakmerő és borzalmas módon rabolta ki és gyilkolta meg a gyulai országúton két ember Pasztikása Antal suszter-legényt. Pasztikása utban volt Gyula felé s utközben betért egy korcsmába, ahol megismerkedett Kodreán József és Marosán György oláh legényekkel. Mikor kiment a korcsmából, a két új ismerős mellé szegődött utitársul s ahogy az országútra értek, a pénztért kérték Pasztikásnak, amit az vonakodott odaadni. Erre nekiesetek és botokkal úgy összeverték, hogy a szegény ember haldokolva maradt az országúton. A gyilkosok az áldozatot kirabolták és megszöktek. De egy ember aki véletlenül arra ment, észrevette őket, utánuk haladt és több társával együtt el is fogták a gyilkosokat és átadták a rendőrségnek.

HÍREK.

— **Török Ferencz** Debreczen sz. kir. város nyomdájának állandóan alkalmazott szedője 40 évi szorgalmas munkássága után április hó 1-én nyugalmába vonul. A márcz. hó 29-én tartott rendes városi közgyűlés Komlóssy Arthur főjegyző ur indítványára Márk Endre ur pártoló felszólalása után 60 korona havi nyugdíjat szavazott meg érdemei elismerésül neki. Itt felemlítjük azt, hogy Török Ferencz már 16 év óta lapunk főszerkesztője s így ez idő alatt elvitázhatlan érdemeket szerzett lapunk technikai szép és hibátlan kiállítására körül, miért is csak jót kívánhatunk nyugdíjba vonulása alkalmából a debreczeni nyomdászok eme veteránjának.

Z. H.

— **A Vasuti és Hajózási Club** márcz. 24-kén Budapesten fényes estélyt rendezett, melyen

Siegmeth K. m. á. v. főfelügyelő az aggteleki barlang csodás szépségeiről tartott felolvasást és eredményesnek ígérkező mozgalmat indított meg a Baradlához teendő tömeges kirándulás érdekében. A rendezést és vezetést felolvasó, ki a Kárpát-egységet alelnöke — vállalta magára.

— **Vidéki hírlapírók gyűlése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége áprill 16-án Pécsen tartja választmányi ülését a következő programmal. 1. Érkezés áprill 15-én (vasárnap) este 8 órakor a Budapestről délután 3 órákor induló gyorsvonattal. 2. Ugyanakkor ismerkedési estély a Nemzeti Kaszinóban, mely alkalommal a Szövetség tagjai a Kaszinó vendégei lesznek. 3. Áprill 16-án reggel 1/2 9 órakor a Zsolnay majolika-gyár megtekintése. Találkozás a színház előtt. 4. 10 órakor választmányi ülés a Keresk. és Iparkamara disztermében. (Azon Kollega urak, kik egyuttal tagjai a V. H. O. Sz. részvehetnek még a V. H. O. Sz. közgyűlésén, mely 11 órakor fog a városház disztermében megtartani.) 5. 1/2 12 órakor a vártemplom megtekintése. 6. Déli 1 órakor Pécs sz. kir. város bankettje. 7. Bankett után kirándulás kocsi-kon a Tettyőre és Abbázába (pécsi kiránduló-hely). 8. A Littke pruzsgó-gyár megtekintése. 9. Vacsora a la carte a Bedó-kávéház secessió termében. 10. Elutazás.

— **A honvédelmi m. kir. miniszteriumtól** leérkeztek a különböző katonai tanintézetekben a 1900/1901 iskolai év kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények, melyekre aközönség figyelmét mindon felhívjuk egyzersimint tudjuk, hogy az említett pályázati hirdetmények a debreczeni tanintézetek igazgatóságainál vagy pedig a város katonai és illetőségi ügyosztályánál betekintethők. Utóbbi helyen a szükséges felvilágosítás esetleg utba igazítás is készségesen megadatik. Pályázri lehet a fumei cs. és kir. hadten gerészeti akadémiába, a hadsereg katonai nevelő és képző intézeteibe, nevezetesen: alreáliskolákba, a bécsujhelyi Terézia és a bécsi műszaki akadémiába, végül pedig a honvédségi tanintézetek közül a honvéd főreáliskolába és honvéd Ludovica akadémiába. Mindezen tanintézetekben magyar állami és magán alapítványi, továbbá fél és egész fizetéses helyek lesznek betöltendők, Ez alkalommal a közönség figyelmét különösen felhívjuk a hovádi főreál iskolában betöltendő két andaházi Szilágyi Mihály féle alapítványi helyre, melyre debreczeni református polgárok fia; továbbá a Ludovica akadémiában betöltendő Debreczen város egy alapítványi helyére, mely utóbbira első sorban debreczeni, másod sorban más magyarországi illetőségű magyar állam polgárok pályázhatnak. Mindkét alapítványi helyekre a pályázati hirdetményben körvonalazott módon megszerkesztett és felszerelt kérvények Debreczen város Tanácsához legkésőbb folyó évi Május hó 5-éig anyanyival is inkább benyújtandók, mivel későbbben beérkezett valamint keelőleg fel nem szerelt folyomódványok nem fognak nyelvelembe vétetni.

— **A fecske.** Középszámítás szerint áprill 4-én, 5-én szoktak hazatérni a fecskék. Most alighanem utban vannak még s kitartással usznak teljen a levegőben tengerék, országok felett. Az első fecske látása tudvalevőleg nagy esemény a magyar népre. A hiúság is kapcsolatban van a fecske hazatérésével. Azt tartják, hogy aki eloször lát fecskét és azután megmozdik, elveszti szeptel, piros, bársonyos lesz az orczája. Fecské latok, szeptel hányok, mondják. De sok más közmondás és szálló ige is tartja még fön a magyar nép és a fecske között levő barátságot. Roppant fiom megfigyelésről tanuskodnak ezek a mondások. Ime néhány közülök: Anyi mint őszkor a fecske. Elmegy őszszel a fecske. De őt a veréb nem követi. Hirmondó fecske tavaszt énekel. Idővel a fecske házadra szállhat (szerencsés lehetsz.) Nekiszokott, mint fecske a repdeséshez. Nyári szálásért még nem telet veled a fecske (háladatosságának is van hasára) Nem sirat egy fecskét egy nyár. Csacsog, msnt a fecske. Ritka, mint a fecske a kalitkában.

— **Egy pályáór szerencsétlensége.** Kerekes Károly pályáór, ki a második számú pályaháznál lakik, tegnap forgácsot vitt be az udvarról a kályhába s mikor a tűzre tette, egy véletlenül a forgácsba keveredett töltény felrobbant s a golyó az ő jobb lábzarába furdott. A megsérült embert lakásán ápolják.

— **Öngyilkos házmaster.** Horváth József házmaster, ki a Széchenyi-utcán lakik, már több ízben kísérelte meg az öngyilkosságot. Tegnap előtt leitta magát s részeg állapotban egy borotvával a felső karja izmát fölvtáta, hogy elvérezzen. Tettét azonban észrevették s az orvos bekötötte sebeit. Sérülése nem veszélyes.

Házasságot kötöttek: Lampenfeld Áron nyugalmazott posta levélbordó Klár Lénivel. Nagy István szappanos mester Jenei Zsuzánnával. Óri János sertés keresk. Szentesi Erzsébettel.

— **Hirdetmény.** A korlátlan kimérőkről valamint a korlátolt és kismértékbeni elúrúsiokról szóló összeírású jegyzékek 1900 évi Márczius hó 27-től 8 napi közszemlere a város polgármesteri hivatalába kilesznek tve, hol az érdekeltek azt a

hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen 1900 márczius 26-án. A városi Tanács.

— **Aki kedden születik.** Egy Conas nevű asztrológus 1636-ban megjéleut művében a fölvetkezőket írja: Az a lány, a ki kedden született szép lesz, fehér, se nem kövér, se nem sovány, gesztenye haju, széptermetű becsületes asszony, fölteni fogja a férjét, de a férje verni fogja; rossz lesz a gyomra; modora szeretetreméltó, szerény lesz; haju hosszura nő. A szolgálk, szolgálók mások meg fogják lopni. Nem él ötven esztendőnél tovább. Szerencsétlen napja a péntek. Fulladásban hal meg, szépséges lesz, és áldozatát gyakran változtatja.

— **Hazafiai kötelesség** a magyar ipart támogatni és különösen olyan elsőrangú gyárst mint Keresztély Sándor zongorakészítő, ki mintateleppén (Budapest Váci-Körut 21. iparudvar) rak-táron tartja az összes külföldi zongorákat nemcsak, hogy azokat eladja hanem azért, hogy a vendöknél azonnal be is bizonyíthassa, miszerint saját gyártmányu zongorái ép oly jók és tartóssak, mint bármely külföldi gyártmány. Keresztély Sándor rendkívül figyelmesen és lelkiismeretesen szolgálja ki vendöit, zongoráit 10 évi jótállással adja el és ócska zongorákat is becsereél. Ha minden gyárosunk a magyar gyártmányuk olyan hirnevet szerez, mint Keresztély, akkor a magyar ipar föllendülése nemcsak fog biztos, hanem még a külföldön is előkelő helyet fog kivívni.

* **Tisztelet az érdemnek!** Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neukirchenben, Bécs mellett, 1897. augusztus 11-ről Altonából a következőket írják: Már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúz és aranyér daganatokban szenvedtem és nem tudtam segítséget találni. Csupán a Wilhelm-féle „Köszvény-és csúz elleni vértisztító tea” szabadított meg három hét alatt szenvedéseimtől. Köszönetet mondok tehát önnek meg a grófnénak, kinek figyelmeztetésére az újságban olvastam, teljes tisztelettel: Ackerman Keresztély maganzó. Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6. — Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerésztárában.

* **A régi jó idöket** oly szívesen magasztaljuk és igen gyakran teljes joggal. Nevezetesen egyszerűbb igények és természetesebb táplálkozási módban bizonyára felülmultak bennünket! Mi minden támadja meg újabb idöben idegenket! Fölötte pedig a folyton emelkedő alkoholikus és ideizgató italok élvezete! Szorgosan ajánlható tehát, ennek az ártalmas befolyásnak legalább tehetség szerint elébe vágni és nevezetesen az oly általánosan szokásá vált babkává élvezetnek is a babkáváknak keverése által, félig Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval, hogy itt azt az egészségnak üdvössé tegyük. Általánosan ismert dolog, hogy ezáltal kellemes és jóízű kávé-italt nyerünk, a mely az idegokra csilapítón és erősítően hat, legalább figyelmen kívül hagytnia nem szabadna senkinek sem, különösen nem szabadna egyetlen egy háziasszonynak sem késnie, ezt az egészséges honi Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, az ismert eredeti esomagokban, családjának üdvöre, háztartásába bevezetni és állandóan használni.

* **A fővárosi 1848 49-i és Kossuth muzeumról.** Az 1848—49-i hós hovádeink, vérvértanunk és Kossuth Atyánk emléktárgyaink muzeuma, a nemzet kegyeletének legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszületnek. Haromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arczkép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kizíratai stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyminiszterium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi miniszterium megengedte a muzeum kiadmányainak szétküldéséhez a hírlapbélyeg használatát. A magyar hazafiság, vitézség, és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 1848—49-i muzeumunknak fontartói a muzeum köny-, hangjegy- és képkiadványainak állandó vendöi. A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapítása óta a legbecsesebb és legérdekesebb kiadmány a muzeumunk most jelenik meg. Az emberiség díszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-i arczképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbainak ajánlván azt a remek fénykép-ut. Leghibebb életnagy arczképet. Barabás, Marasztóni és több jeles művészműrajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenfes arca volt Kossuthnak. Ami most kiadott képfen Kossuthnak számos egykorú Daguerrotyppei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérének útmutatása és Kossuth Ferencznek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtekélyesebb életnagy képe. E remek és nagybecsű képnek muzeumunk érdekében való megvételeit melegen ajánljuk hazafiság tekintetében leg-

jobb községek, kaszinók, olvasókörök, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr. csekély árért. E kének bolti ára 5 frt és 50 kr. 11 korona lesz. Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i múzeumot, midőn a jeles főváros tanácsa múzeumunknak eddig birtokhelyiségét elvette, míg a német Götthe múzeumnak ingyenes diszponibilitást adott a derék fővárosban. Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötvenéves jubileum alkalmából ma nincsen nagyobb emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth múzeum, amelynek hazafias föntartóihoz, kiadványaink vevőiből fordulunk, tudatván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának létezése megszűnne, ha országunk jobbjai nem támogatnák azt. Budapest, 1900. március hó. Hazafias tisztelettel Krivácsy József, 1848—49-i honvéd tüzérezredes, Komárom várának v. tüzérpáncsnoka. Gróf Kreith Béla, az 1848—49-i Kossuth múzeum alapítója.

* **Kalauz — ingyen.** Az év egyik legérdekesebb eseménye a párisi világkiállítás lesz. Aki oda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, amely vezesse, utba igazítsa. Ilyen kalauz készül most a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Mindenre kiterjedő műve, amely a Párisba utazóak nélkülözhetetlen. Kitűnő térkép is van benne. De az itthon maradóknak is sok élvezetet biztosít. A „Magyar Hirlap” minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a Kalauzt, melyet a párisi világkiállítás emlékeként is érdemes megőrizni. De nemcsak így kalauz a „Magyar Hirlap.” Kalauz maga is, minden irányban. Legjobb, leghívebb kalauz a nagy magyar községeknek. A „Magyar Hirlapnak” (Szerkesztő: Fenyő Sándor) senkivel szemben sincs lekötöttsége. Sem pártot sem egyes embert, sem klikket nem szolgál. Független és szabad. Egyetlen urat ösmer: a közérdeket. Ebben is tántoríthatatlan, mint minden más elvében. Aztán folytatja kalauz-tisztét gazdag rovataiban, nagyszerű hírszolgálatában, mely különösen a vidékre terjed ki és távirataiban. Irodalmi és művészeti kérdésekben fáradhatatlan kalauz a „Magyar Hirlap” a nagy közönségnek. Éggy mint közgazdasági dolgokban és közérdekű kérdésekben. Ez utóbbit illetően a szerkesztői üzenetek rovataiban áll a közönség szolgálatára. A „Magyar Hirlap” a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az új előfizetők díjtalanul kapják meg a „Magyar Hirlapban” most folyó felte érdekes regényének eddig megjelent közzeményeit (könyvalakban). Az „Otthon” című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a „Magyar Hirlap” együtt érvényre nyolc koronáért kapják az előfizetők. Fél áron, negyedévenként egy koronáért és 50 filléért jutnak egyszersmind a remek Francia Divatlaphoz. A képes Gyermeklaphoz pedig negyedévenként egy koronáért. A „Magyar Hirlap” előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy óra pedig két korona és 40 fillér. A kiadóhivatal Budapestben van az V. ker., Honvéd-utca 4 sz. alatt. Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül melyekre tart igényt az új előfizető.

* **Szell Kálmán sikerének titka.** Köz tudomású dolog, hogy Szell Kálmán a belügyminiszteri tárczát ideiglenesen magának tartotta meg, azzal a szándékkal, hogy a fuzió után azt vagy Apponyinak, vagy Horánszkyknak juttassa. Tervét azonban nem valósíthatta meg, mert a belügyminiszterségre Szilágyi Dezső is aspirált. A helyzet most is változatlan s a miniszterelnök igen jól tudja, hogy akár Apponyit-Horánszkyt, akár Szilágyit teszi meg belügyminiszterrel, a szabadelvű pártban szakadás áll be, mert a csalódott miniszterjelölt és pártja az ellenzékbe megy át. Így hát Szell Kálmán a belügyminiszteriumot tovább is maga vezeti s ez idő szerint legfőbb gondját az képezi, hogy a tárczára éheseket csitítsa s türelmetlenségüket ellensúlyozza. Hogy ezt elkerülhesse s hogy a párt zugalódás és elégedetlenség helyett jókedvű legyen s a jelenleg megkérdüljön arra igen zseniális módot eszelt ki. Semmit sem tett egyébként mást, mint azt, hogy a szabadelvű párt tagjai számára a legvigibb érczlapra, a Mátyás Diákra előfizetett s így a szabadelvű párt tagjai most (olvassván a Mátyás Diákot) állandó jókedvében vannak s harsogó kacajaik közt a belügyminiszterség kérdésének eldöntésére nem is gondolnak. Mindehhez csak azt tesszük hozzá, hogy a Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 3 korona s hogy a kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3.) ingyen küld mutatványsszámot.

* **A magyarság eszmélyének terjesztése,** a nemzeti érzék felébresztése ma egyszerűen az egész fővárosi napisajtóban egyes-egyedül az „Egyetértés”-nek fő és soha szem elől nem tévesztett programpontja. Ez a harminczhárom éve fennálló, vagy magyar lap szerkesztőségének olyan tradíciója, a melytől sohasem tárgított s most sohasem tárgított s most sem tárgít. Ma pedig tudjuk mindannyian olyan időket élünk, hogy egy magyar napilapnak szebb, fontosabb és nehezebb feladata nem is lehet, mint a nemzeti érzék felébresztése; mindennek, a mi igaz magyar, támoga-

tása. Régóta nem élünk oly időket, mint most, amikor ebben az országban minden nemzetiség fenborja fejt, büszke a nemzetiségére, csak a magyar jár lehorgasztott fővel türi, hogy oláh, tót, német idehaza és a külföldön egyaránt lázít, izgat ellene. Az „Egyetértés” napról-napra küzd a magyarság érdekei mellett s minden erejével támogatja azt, a mi magyar. Az „Egyetértés” nemcsak a magyar szellem terjesztését tűzte ki, de kiváló gondot fordít jó ideje különösen a magyar iparpartolására, támogatására. Azt, hogy az „Egyetértés” a legkimerítőbb tudósításokat közli úgy a politikai, mint a társadalmi élet minden mozzanatáról, hogy az „Egyetértés” a legterjedelmesebb és így legdövebb tartalmú napilap, szinte felesleges külön kiemelni. Az „Egyetértés” vezére Eötvös Károly, a ki az új évnegyedben a Bakonyról jr az ő pártatlanul magyar tollal regényes, remek cikksorozatot. Felelős szerkesztő: Dienes Márton, politikai főmunkatárs pedig Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke. Előfizetések az „Egyetértés” kiadóhivatalához. (Budapest, Papnövelde-u. 8.) intéződők, mely kívánatra szívesen küld ingyenes mutatványsszámot.

— **Meghívó.** A debreczeni „Iparos kör” 1900 évi április hó 2-ik napján délután 6 órakor a kör helyiségében tartandó választmányi gyűlésére. Tárgy: Az új helyiség felszerelése. Az elnökség.

— **Equitable** egyesült államokbeli életbiztosító társaság, alapított 1859-ben. Kivonat az 1899 évi Jelentéséből. Budapest febr. 12-én.

Vagyon az 1800. év végén Kor.	1.400,956.430
Felesleg	305,587.385
Összbevétel az 1899. évben	269,391.000
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1899. évben	120,537.705
Új üzlet az 1899. évben	1.016,509.160
Biztosítási állag az 1899. év végén	5.272,082.110
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett	1.515,953.650

Azánlatokat úgy az élet-, mint a járadék-biztosítás minden formájára a legolcsóbb díjtételek s legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a magyarországi igazgatóság. Budapest, VI. Váci körút 35. Tekintélyes képviselők az ország bármely részében alkalmaztatnak. 2—3.

Színház.

Hétfőn A cornevillei harangok, ez a régi, de ma is felette élvezetes operett került színre igen jó előadásban. A szereplők közül K. Galyassy Paula, Perényi Margit, Ferenczy és Karacs Imre tünnek ki.

Kedden A Paraszthezület című operát megelőzte A miniszter előszobájában című dramolett, melyben Szacsaynak nyit alkalma szép tehetséget kimutatni. Az operában F. Kállay Lujza és K. Galyassy Paula szép játékok és énekükkel értek el nagy hatást. Jók voltak még Karacs és Ferenczy.

Szerdán, ismét operát láttunk. Erkel Ferenc nagyhirű operáját Hunyady Lászlót. A magyar tárgyú szép opera jó előadásban került színre, melyben érdemet szereztek F. Kállay Lujza, Sárosi Paula, Perényi Margit és a kit elsőnek kellett volna említenünk, a pompás énekű Bódy Ella. A férfiak közül Karacs, Bartha, Rubos és Ferenczy járultak a sikerhez.

Csütörtökön bemutatott előadás volt. Rákosi Viktor és Guthy Soma mulattató bohózata Napoleon öcsém került színre. Nem nagy igényű darab, de a bohózat kellékeinek megfelel és azt a célt, hogy mulattasson, mindenben beváltja. Nálunk is jó előadásban került színre. A sikert Sziklay és Tanay biztosították ügyes játékaikkal. Nagyban hozzájárult ehhez T. Halmi Margit és Szabó Irma játéka is.

Pénteken és szombaton ismételt a Napoleon öcsém mulattatta a közönséget, Szombat délután pedig ifjúsági előadás volt, mely alkalommal Obernyik nagyhirű szomorujátéka „Brankovics György” került előadásra.

— **Bódy Ella távozása.** Szintársulatunk általánosan kedvelt operanékesnője Bódy Ella május 1-én megvált a társulattól. Okot szolgáltat az a körülmény, hogy Bódy Ella operettekben is énekelni kellett volna szerződése szerint, de erre nem volt hajlandó s kérte az igazgatót, hogy mentse fel őt az operettekben való játszás alól vagy pedig bontsa fel szerződését. Komjáthy az utóbbit választotta s így Bódy Ella májns 1-től már nem lesz tagja szintársulatunknak. Távozását mélyen sajnáljuk és kíváncsiak vagyunk, hol kívül tölti be megürült helyét Komjáthy, mert operanékesnőt sem talál ám mindenütt.

A jövő hét színházi műsora.

Hétfőn, ápr. 2-án „B” bérletben: „Sulamith.” Zsisis dalmű 5 képpben.

Kedden, ápr. 3-án „C” bérletben: harmadszor „A kis püspök.” A Telegdy-alapítványból 800

koronával jutalmazott eredeti vigjáték 3 felvonásban.

Szerdán, ápr. 4-én „A” bérletben: „A becsület.” Szinmű 4 felvonásban.

Csütörtökön, ápr. 5-én „B” bérletben: F. Csígházy Etel és Tóth Elek bucsufelléptéül: „Folt, a mely tisztit. Dráma 4 felvonásban.

Pénteken, ápr. 6-án „C” bérletben: „A trobadour.” Nagy opera négy felvonásban.

Szombaton, ápr. 7-én „A” bérletben, másodsor: „A trobadour.”

Vasárnap, ápr. 8-án két előadás; délután 3 órakor félhétórakkal: „A bibliás asszony.” Operette 3 felvonásban, este 7 és fél órakor bérlet-szünetben, Fenyéri Mór, Ferenczy József és Püspöky Imre búcsufelléptéül: „A vén bakancsos és fia a huszár. Eredeti népszinmű 3 felvonásban.

CSARNOK.

Özvegyasszony . . .

Özvegyasszony szegény falun a lakása, Tengődik betegem egy napról a másra. Nincs a ki ápolja, rongyosan betegem Lányát a városba fölkeresni megyem.

Vagy tán nem is megyem, csak épen vánszorog, Fájós beteg lábbal járni nehéz dolog! Fényes uri háznál szolgál a leánya, De tán csak rátekinthet rongyos vén anyjára!

Feltálla végre a leányát szegény, Fényes arany gyűrű csillogott a kezén. Nem is tiszta dolog jaj vajjon hol vette, Tán biz' Uram bocsá embert ölt érte?

Ráborul: Leányom, de messze vagy hozzám, Leveled se jött már régóta a postán! Nagyom beteg vagyok, de még utoljára, Nézni akar szemem lánya orcájára!

Jártányi erőm sincs, csak vonszalom lábam Hadd huzzam meg magam itten a konyhában. Tán csak nem rugnak fel, táncsak ki nem vernek, Hiszen ugyse sok kell egy beteg embernek!

Jön az urnó. Ki ez? rokona lenne tán? Milyen aszott, mint a haló levél a fán? Étellel, itallal üdítse, kínálja! Ne nézzen éhesen gazdag tányérjára!

Anyja bus szavára alig felelt a lány Most bezzeg megered a szája szaporán! Dehogy adok neki, a koldus némbereknek, Hiszen azt se tudom, hogy melyik fán termett?

Ágyba sem fektetem, piszkos a ruhája! Mit máskál utánam világnak csufjára! Nem anyám énnékem! Nem rokom nékem, Meglop, ha itt tartjuk, kergessük el innen!

Hallgatja az öreg, de már nem is hallja Lehanyatlak feje, leesik a karja. Nem derült fel neki sohase a másnap, Egy pillantás alatt megölte a bánat! . . .

A ki édes anyját imígyen megveti Száz pokol kínja is kevés volna neki! Ilyen gyilkosságért a bűnös fejére, Ezer nehéz átok ezer halál kéne!

A mennybéli Isten őtet is megverte, Sohase volt többé nyugodalmas perczé. Annnyira elhervadt a szép leányasszony, Nem volt arcán rózsza, a mit árulhasson.

Csipke, arany gyűrű lehullottak róla, Koldulni járt aztán ajtórol-ajtóra. Ugy végezte éltét nyomorult szegényen: Halva találták meg künn az árokszálon.

Füssyné Huszár Amália.

Panasz-könyv.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

F. hó 29-én délelben a Kossuth utcában egy vörös kutya egy arra járó urat hátulról, egy kapu alól kiugorva, megtámadott. A kutyának nem volt jegye.

A vadászutyákat, melyekért adót fizetnek, elfogja a peczér, ha nincs rajtuk szájkosár, de a kőbor kuvaszoknak szabad járás-kelésük van, daczára a szigorú rendeletnek.

*) E rovatban közlettekért a beküldő felelős.

Szerkesztői üzenetek.

B. E. kisasszonynak. Köszönjük, legközelebb hozni fogjuk. Kedvesen fogadott munkálkodására továbbra is számítunk.

Fekete vér. Nagyon is fekete. Ilyen sötét háttérrel elbeszélést nem közölhetünk. Különbön a stylus is nagyon pongyola.

V. Zs. H. B. ös zör mény. A mint sora kerül, napvilágra hozzuk egyiket. Itt tárczát nem kapnánk?

Kedves munkatársainknak. Anyagfelhalmazódás miatt kimaradt, legközelebb ékezesi sorrendben hozott.

Debreczeni kör Budapest. Lapunk zárta után kapjuk, jövő számban közöljük.

Debreczeni piac.

Márczius hó 26—27-dikén tartott heti vásár eredménye.

Buza: 14 kor. 40 fill. — 14 kor. 20 fill.

Kétszeres: 12 kor. 80 fill. — 12 kor. 60 fill.

Rozs: 11 kor. — fill. — 10 kor. 80 fill.

Árpa: 9 kor. 40 fill. — 40 kor. 20 fill.

Zab: 9 kor. 40 fill. — 9 kor. 60 fill.

Tengeri: 10 kor. 60 fill. — 10 kor. 40 fill.

Köles: 8 kor. 60 fill.

Uj sós szalonna: 80—86, sótalan 80—84 kor.

Széna: 5 kor. 60 fill. — 5 kor. 40 fill. 3 kor. 60 fill. 3 kor. 40 fill.

Háj: 100—104 kor.

Zsir: 120 kor.

Sertés hus: 84—88 kor.

Kihasított sertés: 80—84 korona, mind száz kilóknint.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtott 749 drb. — ló eladatott 308 darab, Szarvas marha felhajtott 925 drb. eladatott 612 darab.

Sertés vásár. — eladatott 922 drb.

Kövr sertés kilója 88—92 fill.

A vásár lefolyása, lanyha volt.

Kiadótulajdonos: **Zioherman Herman.**

VILÁGKIÁLLÁS.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámentesen szállítva! Mintak postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként.

HENNEBERG G. selyemgyáros (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHBEN.

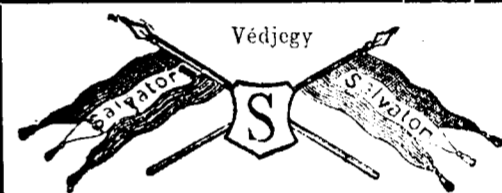
Chocolat

SUCHARD

Mindenütt

kaptható.

Cacao

Vesebajoknál, a hólyag bántalmainál és köszvénynél, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál, a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező **Erzsébet szőlő-telegen**

az alább jegyzékelt kiváló minőségű, tökéletesen fajtiszta szőlő-vesszők tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

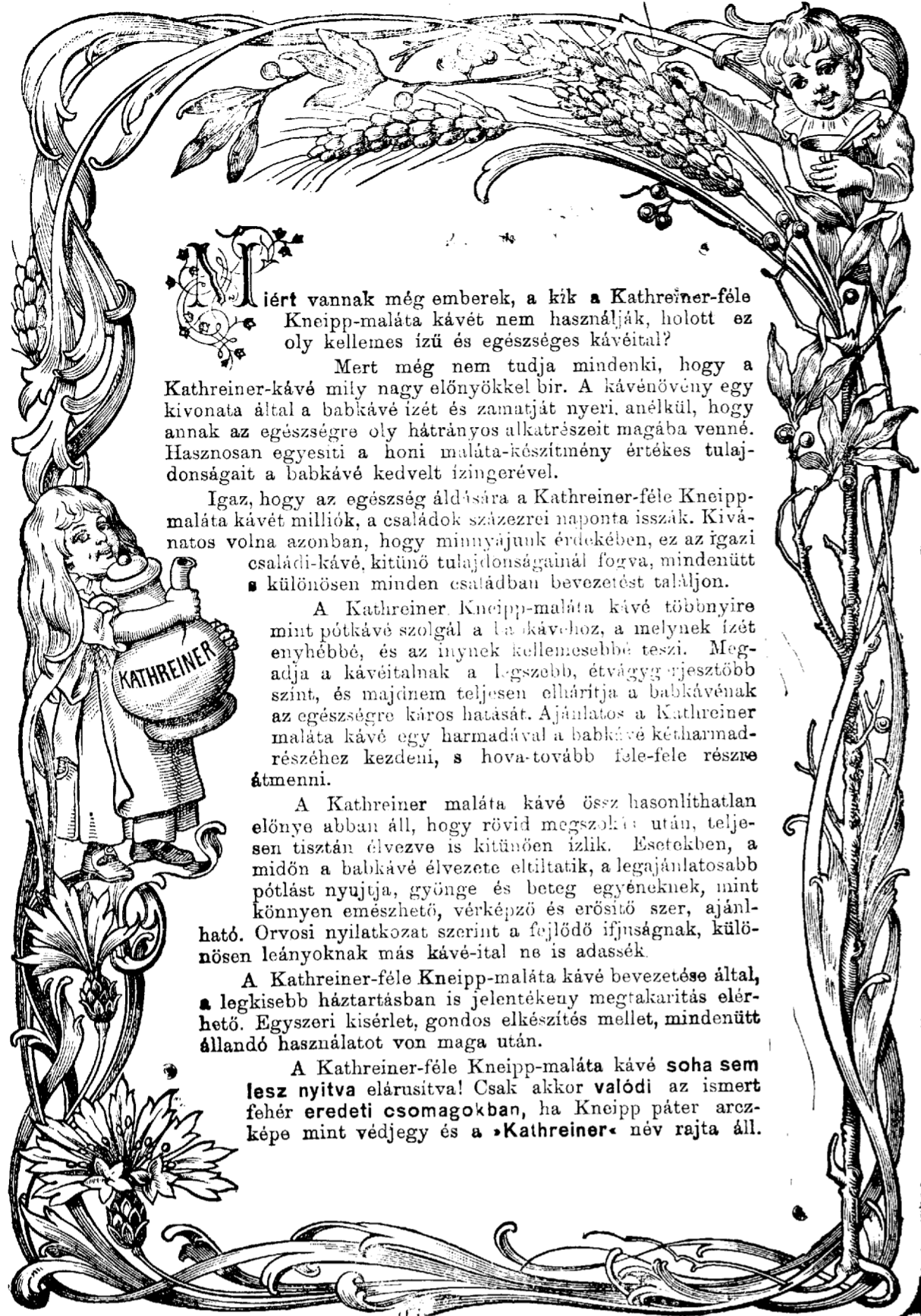
Olasz rizling . . . . . 86000 drb.
Kadarka . . . . . 50000 „

II. Sima.

Olasz rizling . . . . . 150000 drb.
Kövi dinka . . . . . 90000 „
Opört . . . . . 20000 „
Nagyburgundi . . . . . 50000 „
Kadarka . . . . . 80000 „
Fehér chasselas . . . . . 20000 „
Ööld silváni . . . . . 19000 „

Bővebb felvilágosítást nyújt az **Erzsébet szőlő-telegen** **kezelősége.**

1—2. Iroda Debreczenben, Kossuth-utca 32. szám.

Kért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét nem használják, holott ez oly kellemes ízű és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávéfűzvény egy kivonata által a babkávét ízét és zamatját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkatrészeit magába venné. Hasznosan egyesíti a honi malátá-készítmény értékes tulajdonságait a babkávét kedvelt izingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kíváncsi volna azonban, hogy minnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindenütt különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-malátát kávé többnyire mint pótkávé szolgál a la kávéhoz, a melynek ízét enyhébbé, és az íznek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb színt, és majdnem teljesen elűri a babkávénak az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner malátát kávé egy harmadával a babkávét kétharmad-részéhez kezezni, s hova-tovább fele-fele részre átvenni.

A Kathreiner malátát kávé össz hasonlíthatatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Esetekben, a midőn a babkávét élvezete eltűnik, a legajánlatosabb pótlást nyújtja, gyöngye és beteg egyéneknek, mint könnyen emészhető, vérképző és erősítő szer, ajánlatos. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjúságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakarítás elérhető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindenütt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávé soha sem lesz nyitva elárúsítva! Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arczképe mint védjegy és a „Kathreiner” név rajta áll.

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utczában.

Ezen vállalat kitűnően képzett munkavezetés alatt

Nyers- és kimunkált fémöntvények

előállításával a gépészet minden ágát műveli.

A legkényesebb géprészeket — bármely anyagból legyenek — helyben, maga állítja elő.

Gazdasági- és ipargépek

szakszerű javítását gyorsan, pontosan végzi.

Építési, udvar- és istálló berendezési tárgyakból állandó raktárt tart.

Kútszivattyukat, Kerti fecskendőket, Borsajtót és Szőlőüzűzőket gyárt s ezen czikkeket „tökéletes versenyképességért” a magyarországi műkertészek és kertgazdák V-ik vándor kiállításán aranyéremmel lett kitüntetve.

Vállal továbbá minden vasszerkezet

kazán- és műkovács munkákat vaskerítések készítését.

Mint hogy pedig hivatalnokkara, vizonteladói, utazógúnyókei nincsenek és közbenjárókat nem díjaz, az olcsó üzemi nagybani gyártás és első kéztől való beszerzés minden előnyét maguk a megrendelők élvezhetik!

2675

1900

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni I. számú tlljkvben 7354. h. sz. a. fölvevtt és a **Vay-féle ház után** kiosztott 15 hold 1395 □ öl ondódi föld közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverés határidejéül 1900. évi **Április hó 18-dik napjának délelött 9 órája** a városház nagytanácsstermébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségnél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900 márczius 12-én tartott üléséből.

2—3. (67)

A városi Tanács.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből főldhatók, száraz állapotban porakabban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Bor. árjegyzéket kérni. Rendelő hordót is haphat, mely beszerzési áron számítottat föl s ugyanily árbán 6 héten belül, bérmentve, utárvtt nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti, tisztá minőségű borhoz juttatom, erről jó hírnevem nyujt kezeseséget. **Borülethez 20—40,000 ezer forinttal 12—14 százalék jövedelem biztosítása mellett társ keresetlik**

Nemes eperfa ojtvány.

Kitűnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2—3—4—5 éves igen erős csemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig. 30 frt vételnél 30 százalék, 25 frtnél 25 százalék, 50 frtnél 33 százalék, 100 frtnél 40 százalék engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét egy a két, mint a több lábúak egyaránt szeretik; kitűnő pálinka is főzhető belőle. Czeglédén igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna házunk, kertünk, szőlőnk, vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birsojtványok.

Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, Óriás stb.), melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Fája igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer szápra ültetik, mert rendkívül gyorsan teremnek, gyümölcse kedves, sokáig áll, magas árbán értékesíthető és sokféleképen fel is dolgozható. A 2—3—4—5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig

Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az **epernél**.

Lasponya ojtványok.

Gyümölcse ép olyan értékes mint a birsá, s fája ugyanolyan áron adatik el.

Spanyol meggy fekete.

(Pándi vagy körösi meggy.) Termékenységét előmozdítandó, háromszor lett permetezve s így ha azt folytatólag permetezzük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2—3—4—5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az **epernél**.

DIÓFA.

A 6—8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törött. 2—3—4—5 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az **epernél**.

Minden másféle nemes gyümölcsfák,

nevezetesen körte, alma, szilva, ősz és kajszi barack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lasponya **magas** dereku és **törpe** állásúakban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok

2—3—4—5 éves életerős példányokban, azok kora és erőssége szerint 2—5—7—10—15 krajczár árbán.

Mindenféle vadoncok

erősség szerint 5 frt 85 krtól 18 frtig **ezrenként**.

Kerti eszközök.

Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült **horolók** (sarbólók), szőlő **ültető** vasak, tevébbá kerti **fűrészek**, **ollók**, **görbeszemző** és **ojtó kések**, ezenfelül **jella** és **ojtó kenőcs** igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

3—4

Ar- és névjegyzéket küld:

Unghváry László föld-, szőlő- és falkola birtoka Czeglédről.

2471

1900

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni I-só számú telejkvben 10,533. hrsz. a fölvevtt „gubások kallója” elnevezéssel hivott, mintegy 9 holdnyi ujosztású föld közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverések a **f. 1900 év Áprillis hó 18-ik napjának délelötti 9 órájára** a városháza nagy termébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezéhez készpénzben bánat pénzül letenni.

Debreczen 1900 Márczius 12.

(2—3.)

A városi Tanács.

A legjobb és legolcsóbb mázóolóaj

és **faconserváló-szer**

marad a több mint 20 év óta kipróbált

Carbolineum

Patent Avenarius.

Utánzástól óvakodjunk!

„Carbolineum”-gyár R. Avenarius

Amstetten N.-Ö.

Iroda: Bécs, III/1, Hauptstrasse 84.

Eladási hely: Ganovszky Lajosnál

Debreczenben. 1—90.

12 próbadohoz 1 forint fehér és barna színben.

A kinek szép bajusza nincs!

az használja csupán a

hires Hajdusági pedrót,

mely egyedüli legjobb bajusznövesztő és bajuszapoló, az összes eddigi bajuszpedrők között. A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és sohasem keményedik meg. A legjobb növényi anyagokból készül, terpentint nem tartalmaz. Kellemes illatu és sohasem avasodik meg.

Kapható az országban mindenütt! Gyógyszertárakban és üzletekben, fehér és barna színben, gyönyörű dobozban, kis doboz 10 kr, nagy doboz 20 kr. Viszont előírásoknak 33% engedmény.

Egyedüli készítő: **Grósz Nagy Ferenc** gyógyszerész

H. Szoboszlón,

Bathányi-utca 360.

21—52.

A hires Hajdusági pedró postán minden nap pontosan szétküldetik.

12 próbadohoz 1 forint fehér és barna színben.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr, 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árbán majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-börbörkű utazást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyegyes nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT

cs. és kir. udvari szállítók.

